

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/9/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119200948
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119200948.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobkyne: D. B., H.. XX.X.XXXX, C. Š. XXXX/XX, XXX XX S., zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., IČO: 31 340 890, so sídlom Dvořákovo nábřežie 4, 811 02 Bratislava, zast. AK RELEVANS, s.r.o., IČO: 47 232 471, so sídlom Dvořákovo nábřežie 8A, 811 02 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 5 320,74 Eur s prísl. a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 2 896 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 30.1.2019 do zaplataenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia z a m i e t a.

III. Vo vzťahu k výroku I. a II. p r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 8 %.

IV. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere č. 9975576788, zo 4.8.2011, v časti 3. Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia, bod 6., v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto ZoÚ, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. Časti Všeobecných obchodných podmienok.“ - j e n e p r i j a t e ľ n o u zmluvnou podmienkou.

V. Vo vzťahu k výroku IV. p r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou doručenu súdu dňa 14.1.2019 žiadala zaviazať žalovaného na zaplataenie 5 320,74 Eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia a určiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky v časti 3 v bode 6 zmluvy o úvere.

2. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 4.8.2011 uzatvorila so žalovaným zmluvu o úvere č. 9975576788, v ktorej absentujú obligatórne náležitosti predpokladané ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. uvedením doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť s uvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN, ako aj výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

3. Ďalej zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v časti 3 v bode 6 zmluvy, podľa ktorej sa mali zmluvné strany dohodnúť, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy budú rozhodované v

súlade s rozhodcovskou doložkou. Na podporu svojho tvrdenia poukázal na závery rozhodnutia súdu prvej inštancie zo dňa 21.2.2018 pod sp. zn. 24C/182/2015 v spojení s rozsudkom KS v Prešove zo dňa 4.10.2018 pod sp. zn. 19Co/88/2018.

4. Žalobkyňa zároveň uviedla, že zmluva o úvere neobsahuje správny údaj o výške RPMN, ktorý je uvedený vo výške 20,98 %. Hodnota RPMN sa vypočítava zo vzorca na výpočet RPMN, správna výška RPMN podľa internetovej kalkulačky vychádza 24,34 %.

5. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že zmluva o úvere obsahuje zrozumiteľný údaj o tom, aká je doba trvania zmluvy. Žalobca je priemerným spotrebiteľom, ktorý sám dokonca požiadal o to, aby úver mohol splácať 5 rokov. Nemôže poprieť, že by nevedel, že doba trvania zmluvy o úvere bola 5 rokov, teda 60 mesiacov. Tento údaj je obsiahnutý v čl. 3 zmluvy o úvere spolu s termínom konečnej splatnosti. Doba splácania úveru bola dohodnutá na 60 mesačných splátok s rovnakým dátumom splatnosti. Počet splátok a doba trvania zmluvy o úvere je v danom skutkovom prípade totožným údajom, čo si žalobca ako priemerne uvedomelý spotrebiteľ musel vedieť a vyhodnotiť.

6. Zároveň je nesprávny právny názor žalobcu o absencii obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C - 42/2015 a judikatúru NS SR pod sp. zn. 3Cdo/146/2017, sp. zn. 3Cdo/56/2018, sp. zn. 5Cdo/132/2017.

7. K celkovej čiastke úveru a RPMN uviedol, že interný systém mu neumožňoval dohodnúť si mesačné splátky v sume na desatinné čísla, z čoho vyplýva, že mesačné splátky boli zaokrúhlené smerom nahor. Predmetné zaokrúhlenie potom spôsobilo, že výška posledných splátok nebola v sume totožnej s ostatnými splátkami úveru, ale v sume nižšej. 59 splátok bolo vo výške anuitnej splátky 170 Eur, pričom výška poslednej splátky bola v sume 121,31 Eur. O uvedenej skutočnosti by za predpokladu riadneho splácania bol žalobca včas písomne informovaný.

8. Dikcia zákona pritom nehovorí o tom, že celkovou čiastkou, ktorú mal spotrebiteľ uhradiť, je násobok počtu splátok s ich výškou, ale podľa ust. § 2 písm. h/ zák. č. 129/2010 Z. z. sa celkovou čiastkou rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa.

9. Podľa názoru žalobcu je výpočet internetovou kalkulačkou v konaní akceptovateľný. Internetová kalkulačka, ktorú žalobca použil, nezohľadňuje dátum uzatvorenia zmluvy o úvere, a tým ani nasledujúci právny vývoj. Je podporným nástrojom. Vzhľadom na skutočnosť, že každá internetová kalkulačka poskytuje iný výsledný údaj RPMN je dôvodný záver, že tieto nie sú presné, a teda nemôžu byť považované ani za smerodajné. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozhodnutie OS Prešov pod sp. zn. 9Csp/187/2018 a OS Revúca pod sp. zn. 8C/203/2015.

10. Okrem toho žalobca pri výpočte RPMN započítal aj poistenie úveru bez toho, aby vyriešil otázku, či má alebo nemá byť súčasťou celkových nákladov.

11. Z bodu 11.1 obchodných podmienok vyplýva dobrovoľnosť uzatvorenia poistenia a nie nevyhnutnosť pre uzatvorenie zmluvy o úvere.

12. Z bodu 13.3 obchodných podmienok vyplýva, že poplatok za poistenie je súčasťou mesačnej splátky úveru. Dikcia zákona je pritom jednoznačná, že do celkových nákladov tak podľa § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z. z. patrí poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí tejto doplnkovej služby, aby zmluvu získal. Podľa sadzobníka poplatkov výška mesačnej platby za poistné bolo 8,07 Eur, teda výška anuitnej splátky predstavuje sumu 170 Eur. Z uvedeného teda vyplýva správnosť údajov o RPMN. Správnosť dokazuje výpočet cez interaktívnu kalkulačku portál finančnej osvetly a ochrany finančného spotrebiteľa Ministerstva financií SR, ktorá ako jediná umožňuje zadať aj dátum uzatvorenia zmluvy o úvere. Podľa tejto, zadaním výšky splátky 170 Eur, výšky úveru 6 450 Eur, počtu splátok 60 a dátumu uzatvorenia zmluvy 4.8.2011 vychádza RPMN úveru 20,83 %. Podľa zmluvy o úvere je RPMN 20,98 %, čo je dokonca viac ako vypočítala interaktívna kalkulačka.

13. Súčasne voči uplatnenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaný vzniesol námietku premlčania uplynutím subjektívnej premlčacej doby pri splátkach úveru, ktoré boli uhradené

pred 14.1.2017. Keďže po žalobkyňa po 14.1.2017 uhradila splátky v celkovej výške 1 196 Eur, už uvedená skutočnosť preukazuje, že žaloba je minimálne v časti 4 124,74 Eur nedôvodná.

14. Vo vzťahu k neprijateľnej zmluvnej podmienky uviedol, že žalobca v konaní nepreukázal naliehavý právny záujem na takomto určení a z akého dôvodu sa predmetného určenia domáha. Určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky nemá právny ani skutkový dopad na žiadnu zo strán sporu a pôsobí iba inter partes. Bez určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky tak preukázateľne postavenie žalobcu nie je ani ohrozené ani neisté. V prípade možnosti žalovať priamo splnenie povinnosti treba preto vždy považovať za neprípustnú určovaciu žalobu, ktorá neslúži potrebám praktického života, spornosť nerieši, a len vedie k nárastu počtu súdnych sporov (rozhodnutie KS v Trnave pod sp. zn. 10Co/101/2016).

15. Súd na základe skutkových tvrdení žalobkyne, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením zmluvy o úvere, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

16. Žalobkyňa ako fyzická osoba - spotrebiteľ uzatvorila so žalovaným dňa 4.8.2011 zmluvu o úvere konsolidácia č. 9975576788, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 6 450 Eur s uvedením výšky mesačnej splátky 178,07 Eur, výšky úrokovej sadzby 19 %, poistenia schopnosti splácať úver - základný súbor poistenia, dátumu splatnosti prvej splátky 25.9.2011, dátumu každej ďalšej splátky vždy k 25. dňu mesiaca, dátumu konečnej splatnosti úveru 20.8.2016, počtu splátok 60, RPMN 20,98 %, priemernej hodnoty RPMN 20,56 % a celkovej výšky nákladov 3 701,31 Eur.

17. Žalobkyňa žalovanému titulom splátok úveru poukázala úhrady v celkovej výške 11 770,74 Eur.

18. Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., v znení účinnom k 4.8.2011, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101>> musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, o) úrokovú sadzbu,

ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, s) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101>> a podmienky ich uplatnenia, t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101>>, u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101>>, y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

19. Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101>> a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101>> a § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20110101>>, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

20. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

21. Podľa § 100 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

22. Podľa § 107 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat'.

23. Súd sa nestotožňuje s tvrdením žalobkyne o absencii obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z. z. neuvedením doby trvania zmluvy. Z obsahu zmluvy totižto vyplýva, že dlžník bol povinný poskytnutý úver splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach vždy k 25. dňu v mesiaci s dátumom splatnosti prvej splátky dňa 25.9.2011 a

konečnou dobou splatnosti dňa 25.8.2016. Takto vymedzené obdobie trvania záväzku dlžníka je zároveň dobou trvania zmluvy, a to aj v spojení s bodom 6.1 obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička, podľa ktorého záväzok klienta zo zmluvy o úvere zaniká splatením všetkých jeho splatných záväzkov z tejto zmluvy.

24. V danom prípade sa súd nestotožňuje s tvrdením žalobkyne, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje podstatnú náležitosť v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. z dôvodu, že neobsahuje špecifikáciu, v akom rozsahu splátka úveru zahŕňa v sebe úhradu istiny, úrokov a iných poplatkov s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/2015, zo záverov ktorého vyplýva, že čl. 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice 2008/48/ES sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Zároveň nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa s odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkosti a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok.

25. Uvedený záver vyplynul aj z rozhodnutí NS SR pod sp. zn. 3Cdo/146/2017, sp. zn. 4Cdo/211/2017, sp. zn. 3Cdo/56/2018, sp. zn. 4Cdo/187/2018, sp. zn. 4Cdo/65/2018, sp. zn. 5Cdo/132/2017, sp. zn. 2Cdo/235/2017 a sp. zn. 7Cdo/98/2017, zo záverov ktorých vyplýva, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej - ktorej anuitnej splátky.

26. V zmluvách uzatváraných podľa zák. č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach. Pokiaľ ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy výška alebo počet či termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa.

27. Z čl. 2 ods. 2 CSP nesporne vyplýva, že každá sporová strana má právo, aby jej spor bol rozhodnutý v súlade s princípom právnej istoty, ktorý je definovaný ako stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

28. Z uznesenia NS SR z 24.1.2018 pod sp. zn. 6Cdo/29/2017 nesporne vyplýva, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutia súdov SR, vydané NS SR od 1.1.1993, ako aj rozhodnutia NS SR, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia NS SR názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali (R 71/2018 - Zbierka stanovísk a rozhodnutí NS SR 8/2018).

29. Na základe uvedeného, preto súd prvej inštancie vyššie uvedený právny záver prijal v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou NS SR.

30. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 Z. z. aj uvedenie RPMN, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť s uvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto RPMN. V prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere tieto náležitosti neobsahuje, podľa § 11 ods. 1 písm. a/ cit. zák. sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

31. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je údaj o RPMN, pretože tento zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však podľa cit. zák. ust. nepostačuje. Je nepochybné, že súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je aj dojednanie doplnkovej

služby poistenia, pričom zo zmluvy nie je možné zistiť, či do predpokladov pre výpočet RPMN boli aj zahrnuté náklady na poistenie podľa § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z. z. v prípade, ak uzatvorenie zmluvy o poskytnutí tejto doplnkovej služby bolo podmienkou na získanie spotrebiteľského úveru.

32. Podľa § 19 ods. 2 cit. zák. na účely výpočtu RPMN sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

33. Podľa § 2 písm. g) cit. zák. celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú okrem iného aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

34. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak je v zmluve uvedená nesprávna výška RPMN v neprospech spotrebiteľa.

35. V danom prípade súd nedospel k záveru o nesprávnosti výpočtu RPMN zo strany žalovaného, keď do celkových nákladov spotrebiteľa nezahrnul aj náklady za poskytnutú doplnkovú službu z dôvodu, že žalobkyňa ako spotrebiteľ mohla poskytnutie uvedenej doplnkovej služby odmietnuť, čo nesporne vyplýva z časti 2 zmluvy o úvere, a preto náklady, ktoré spotrebiteľovi s týmto poistením vznikli, nemali byť zahrnuté do celkových nákladov pre účely výpočtu RPMN.

36. Na základe vyššie uvedených skutočností, preto súd dospel k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje údaj o všetkých predpokladov použitých pre výpočet RPMN, preto sa predmetný spotrebiteľský úver v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z. z. považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda žalobkyni vznikla iba povinnosť vrátiť žalovanému istinu poskytnutého úveru.

37. S poukazom na vyššie uvedené závery potom žalobkyni v súlade s ust. § 451 Občianskeho zákonníka vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške rozdielu realizovaných úhrad splátok úveru a poskytnutých úverových prostriedkov.

38. Z preložených listín nesporne vyplýva, že žalovaný na základe predmetnej úverovej zmluvy poskytol žalobkyni úverové prostriedky v celkovej výške 6 450 Eur a žalobkyňa realizovala v jeho prospech úhrady vo výške 11 770,74 Eur, a teda má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 5 320,74 Eur.

39. S poukazom na vznesenú námietku premlčania sa v danom prípade súd zaoberal otázkou, či uvedený nárok žalobkyne bol uplatnený v rámci subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby s poukazom na ust. § 107 Občianskeho zákonníka.

40. Podľa názoru súdu prvej inštancie právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia, sa môže premlčať tak v subjektívnej, ako aj objektívnej dobe. Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej lehoty je stanovený odlišne a na sebe nezávislý je aj priebeh plynutia, ako aj ich skončenie. Pre začiatok plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, kedy sa oprávnený skutočne dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto bezdôvodné obohatenie získal. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. V prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, t.j. subjektívna a objektívna. Subjektívna premlčacia doba je kratšia - 2-ročná a objektívna premlčacia doba je buď 3-ročná v prípade bezdôvodného obohatenia vzniknutého z nedbanlivosti alebo 10-ročná, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Podľa názoru súdu v posudzovanom prípade je rozhodujúcou otázkou kedy začala plynúť subjektívna 2-ročná premlčacia lehota. Za rozhodujúci pre začiatok jej plynutia treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť sa potrebné skutočnosti dozvedieť už skôr. V danom prípade teda nie je podstatná a rozhodujúca okolnosť, kedy sa žalobca pri riadnej starostlivosti musel alebo mohol dozvedieť, že na jeho úkor došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, ale je rozhodujúce kedy sa o tejto okolnosti skutočne dozvedel. V danom prípade tak pri posudzovaní vedomostí žalobkyne o vzniku

bezdôvodného obohatenia a o tom v prospech koho k obohateniu došlo, treba z hľadiska § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka vychádzať zo dňa (dní), kedy splatila žalovanému úver, z ktorého požadovala vydanie bezdôvodného obohatenia pozostávajúceho zo splatených úrokov a poplatkov, a to bez ohľadu na skutočnosť, či skutočne vedela o prípadnej bezúročnosti a bez poplatkovosti predmetného úveru a o tom, že sa bezdôvodne žalovaný obohacuje.

41. Nie sú teda vôbec relevantné jeho právne znalosti (platí zásada neznalosť zákona neospravedlňuje), teda nie je podstatné či vedel o príslušnej právnej úprave alebo judikatúre súdov, a teda či bol subjektívne schopný posúdiť uvedené skutkové okolnosti. Tieto závery vyplývajú z viacerých rozsudkov NS ČR pod sp. zn. 26Cdo/785/2011 zo dňa 24.4.2012, 28Cdo/685/2011 zo dňa 28.3.2012, 28Cdo/3977/2007 zo dňa 18.3.2008, 33Odo/306/2005 zo dňa 25.3.2017, ale aj z rozsudku NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011, nálezu ÚS SR III. ÚS 143/2016 zo dňa 15.3.2016, ako aj rozsudkov všeobecných súdov SR - KS v Nitre 25Co/119/2015 zo dňa 27.7.2016 a 6Co/220/2015 zo dňa 27.1.2016.

42. V danom prípade sa žalobkyňa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia dozvedela najneskôr 16.1.2018, kedy zaplatila žalovanému poslednú splátku úveru. Avšak vzhľadom na väčšinou rozhodovaciu prax senátov KS v Prešove, súd prvej inštancie vychádzal z právneho záveru o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby oboznámení právneho posúdenia zo strany Združenia na ochranu občian spotrebiteľa HOOS dňa 1.3.2018.

43. V zmysle rozsudku NS SR pod sp. zn. 3Cdo/145/2014 za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal, nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr.

44. Právne významné sú aj názory vyplývajúce z odbornej literatúry, z ktorých vyplýva, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná, nielen predpokladaná vedomosť oprávneného.

45. Podobne česká judikatúra (rozsudok NS ČR pod sp. zn. 25Cdo/3306/2007) upriamuje pozornosť na to, že v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatného právneho úkonu je pre začiatok plynutia premlčacej doby rozhodujúci subjektívny moment, kedy oprávnený zistí také okolnosti, z ktorých možno vyvodiť, že právny úkon, z ktorého bolo plnené, je neplatný. Z hľadiska premlčania nároku zo zodpovednosti za škodu vzniknutú v dôsledku neplatnosti právneho úkonu sú rozhodujúcimi informáciami v zmysle uvedeného skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodiť, že právny úkon je neplatný a informácie o osobe, ktorej možno pripočítať zavinenie na spôsobení neplatného právneho úkonu (rozsudok KS v Prešove sp. zn. 18Co/22/2018, sp. zn. 11Co/49/2017, sp. zn. 2Co/113/2017).

46. Podľa žalobkyne je potrebné v danom prípade aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu z dôvodu úmyselného konania žalovaného, ktorý ako bankový subjekt dlhodobo pôsobiaci na finančnom trhu a disponujúci dostatočným počtom odborného aparátu mal zabezpečiť, že jeho formulár zmluvy o spotrebiteľskom úvere bude v plnom rozsahu zodpovedať požiadavkám zák. č. 129/2010 Z. z.

47. V predmetnej veci je vylúčená aplikácia 10-ročnej objektívnej lehoty pre úmyselné bezdôvodné obohatenie s poukazom na uznesenie NS SR pod sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018.

48. Z dôvodov uvedeného rozhodnutia vyplýva, že v uvedenej právnej veci odvolací súd konštatoval nepriamy úmysel žalovaného získať majetkový prospech bez právneho dôvodu na úkor žalobkyne s tým, že tento je daný určitými faktormi a okolnosťami, ktoré spočívajú v profesionálnosti a odbornosti žalovaného a v jeho dlhoročnom pôsobení na finančnom trhu.

49. Tu dovolací súd konštatoval, že samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení finančných subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa). V danom prípade je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo

z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu lehotu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo.

50. Zároveň podotkol, že v prípade, ak nebankový subjekt koná nekorektne a neuvedie do úverovej zmluvy všetky predpísané údaje, je toto jeho konanie zo zákona sankcionované tým, že zmluva sa stáva bezúročnou a bezpoplatkovou, čo v podstate znamená, že spotrebiteľ je povinný zaplatiť veriteľovi len samotnú istinu úveru. Táto skutočnosť má preto za následok automatickú neplatnosť tých častí zmluvy, ktoré sa týkajú práva odplaty a úrokov sa poskytujú úver. Je preto dôležité správne posúdiť, či zmluva je platná s výnimkou častí o úrokoch a odplate, alebo má ešte aj iné vady, pre ktoré je ako celok neudržateľná, a preto v celosti neplatná. Z právneho záveru rozhodnutia NS SR potom vyplýva, že samotný fakt, že bankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa vo všeobecnosti, bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa.

51. S poukazom na vyššie uvedený právny záver rozhodnutia NS SR v spojení s čl. 2 ods. 2 CSP a rozhodnutím NS SR sp. zn. R 71/2018 zverejnenom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NS SR 8/2018 súd prvej inštancie dospel k jednoznačnému záveru o nemožnosti aplikácie objektívnej 10-ročnej premlčacej lehoty z dôvodu úmyselného bezdôvodného obohatenia.

52. S uvedeným záverom NS SR sa stotožnil vo svojom rozhodnutí aj KS v Prešove zo dňa 11.4.2019 pod sp. zn. 25Co/84/2018, zo záverov ktorého vyplýva, že na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, resp. jeho vedomosť o tom, že viaceré jeho nároky uplatnené voči spotrebiteľom boli v dôsledku súdnej kontroly spotrebiteľských zmlúv súdom vyhlásené za neplatné, prípadne úvery poskytnuté spotrebiteľom považované za bezúročné a bez poplatkov z dôvodu absencie obligatórnych zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pre možnosť súdu konštatovať vedomostnú zložku úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohacovať, by bolo nutné v každom jednotlivom konkrétnom prípade s poukazom na okolnosti uzavretej konkrétnej úverovej zmluvy s konkrétnymi zmluvnými stranami preukázať, že žalovaný ako úverový veriteľ v čase uzatvorenia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo bol aspoň uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne na úkor dlžníka obohacuje.

53. Vychádzajúc z uvedeného potom žalobkyňa napriek jej tvrdeniam v žalobe právne relevantným spôsobom nepreukázala, že zo strany žalovaného v tomto prípade došlo k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu a že by bolo potrebné na vznesenú námietku premlčania aplikovať 10-ročnú premlčaciu dobu. Žalobkyňa teda v tomto rozsahu neunesla dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení a ani nenavrhol doplniť dokazovanie za účelom preukázania úmyselného konania žalovaného napriek upozorneniu súdu prvej inštancie na vyššie uvedené závery rozhodnutia NS SR.

54. Na základe uvedených skutočností, preto súd vyhovel žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške úhrad žalobkyne realizovaných v prospech žalovaného nad istinu poskytnutého úveru v rámci 3-ročnej objektívnej premlčacej doby, teda od 14.1.2016 (žaloba podaná 14.1.2019) a zároveň v subjektívnej 2-ročnej premlčacej doby od 1.3.2016 (o právnom posúdení bola oboznámená Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z dňa 1.3.2018) v celkovej výške 2 896 Eur (10x 170 Eur - 22.3.2016, 22.4.2016, 23.5.2016, 23.6.2016, 21.7.2016, 22.8.2016, 22.9.2016, 21.10.2016, 25.11.2016 a 20.12.2016 a 13x 92 Eur - 20.1.2017, 16.2.2017, 16.3.2017, 11.4.2017, 18.5.2017, 17.6.2017, 19.7.2017, 11.8.2017, 16.9.2017, 18.10.2017, 15.11.2017 a 18.12.2017 a 16.1.2018) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

55. Zároveň vyhovel žalobe v časti uplatneného úroku z omeškania v súlade s ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. a § 563 Občianskeho zákonníka od 30.1.2019 do zaplatenia (žaloba doručená 28.1.2019).

56. Podľa § 298 ods. 1, 2 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v

iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

57. Podľa § 53 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví, d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu, e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi, f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú, g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty, h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli, i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia, k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana, m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi, n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy, o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi, p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme, r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom, s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa, t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa, u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase, v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie, w) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek záväzky tretej osobe.

58. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred

vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

59. Žalobkyňa sa ďalej domáhala určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v zmluve o úvere v časti 3 zmluva o úvere a záverečné ustanovenia bod 6 v znení: Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v čl. 10 II. časti všeobecných obchodných podmienok.

60. Podľa názoru súdu prvej inštancie žaloby upravené v ust. § 137 písm. c/ a d/ CSP nevylučujú žalobný návrh o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom vzťahu v zmysle ust. § 298 CSP. Zo samotného znenia ust. § 137 CSP je možné vyvodiť nepochybný záver, že obsahuje iba demonštratívny výpočet žalôb.

61. Aj zo znenia ust. § 298 CSP vyplýva, že súd môže v rozsudku v spotrebiteľskom spore aj bez návrhu určiť, že zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Uvedené zákonné ustanovenie teda umožňuje, aby sa spotrebiteľ aj individuálnom spotrebiteľskom spore domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky bez súčasne uplatneného nároku na plnenie z neprijateľného zmluvného dojednaní.

62. Okrem iného zo samotného zák. ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov tohto konania a predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

63. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

64. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú.

65. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí sp. zn. C - 473/00 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS.

66. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ust. § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z. z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora a ochranu spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

67. Aj z rozhodnutia NS SR pod sp. zn. 6Ndc/20/2016 z 23.1.2017 vyplýva, že právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes. Pokiaľ ide o predmetnú zmluvnú podmienku, obdobná zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľnú vo vzťahu k dodávateľovi rozsudkom OS Prešov zo dňa 21.2.2018 pod sp. zn. 24C/182/2015 v spojení s rozsudkom KS v Prešove zo dňa 4.10.2018 pod sp. zn. 19Co/88/2018 s dátumom právoplatnosti 2.11.2018.

68. Z obsahu spisu je nepochybné, že v danom prípade ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, z ktorej vyplýva, že všetky spory medzi zmluvnými stranami budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v čl. 10 II. všeobecných obchodných podmienok.

69. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednaný zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách), takže aj v predmetnej

veci v celom rozsahu je súdna kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok v časti rozhodcovskej doložky opodstatnená.

70. Vopred pripravená zmluvná podmienka predmetnej zmluvy o úvere, ktorú nemožno meniť individuálnym dojednaním svedčí o tom, že žalobkyňa ako spotrebiteľ nemala vôľu, ale ani možnosť si rozhodcovskú doložku dojednať individuálne. Ak má byť rozhodcovská doložka právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo konkrétna voľba znamená. Kritériom pre záver, že nejde o individuálne dojednanú rozhodcovskú doložku je nepochybne forma uzavretej zmluvy, t. j. skutočnosť, že rozhodcovská doložka bola súčasťou obchodných podmienok. Takúto rozhodcovskú doložku nemožno v žiadnom prípade považovať za individuálne dojednanú, a teda ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, a preto súd žalobe v uvedenej časti vyhovel.

71. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

72. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

73. Vo vzťahu k výroku I. a II. priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na pomernú časť náhrady trov konania v rozsahu 8 % v percentuálnom rozdiel úspechu a neúspechu v spore (úspech 54 %, neúspech 46 %).

74. Vo vzťahu k nároku o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky priznal úspešnej žalobkyni voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

75. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením postupom podľa § 262 CSP po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.